

Programma van Eisen

Een samenwerkingsdocument om tot de gewenste maatschappelijke effecten te komen

Toelichting

Bij de vaststelling van de nieuwe subsidieverordening in de gemeenteraad d.d. 29 juni 2017 is het college aangewezen om voor de subsidies hoger dan € 50.000 programma's van eisen (PvE) vast te stellen die als uitgangspunt dienen voor de subsidieaanvraag. Dit onderdeel van de subsidieverordening is verder uitgewerkt in onderstaand "format Programma van Eisen".

In 2017 heeft het college voor het eerst met u gewerkt aan de totstandkoming van zo'n PvE. Het onderhavige programma is bedoeld om uw aanvraag voor het subsidiejaar 2019 op af te stemmen.

Het (PvE) is een innovatief instrument om de gemeentelijke opdrachtgeversrol bij het verstrekken van subsidies beter in te vullen. Dat doen we zoveel mogelijk aan de voorkant - voorafgaand aan de subsidieaanvraag - om op een resultaatgerichte wijze tot de gewenste maatschappelijke effecten te komen. Het doel en de strekking van een PvE is om gezamenlijk tot een met elkaar overeengekomen en gewenst resultaat te komen voor de bewoners van de lokale samenleving. Wij gaan met elkaar steviger inzetten op het behalen en meten van het beoogde resultaat.

We hanteren in Ede een aantal specifieke uitgangspunten:

- organisaties en instellingen zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van activiteiten;
- er wordt bij de verantwoording getoetst of met de uitgevoerde activiteiten een bijdrage geleverd is aan de gemeentelijke beleidsdoelen;
- organisaties zijn zelf verantwoordelijk om aan te geven hoe zij doelmatig en doeltreffend werken. (We gaan vaker vragen naar onderbouwingen d.m.v. benchmarks e.d.).

Het is aan u als gesubsidieerde organisatie om duidelijk te maken hoe de prestaties en activiteiten bijdragen aan de realisatie van deze doelen.

Omdat de nieuwe subsidieverordening gedurende de looptijd van het subsidiejaar 2017 is vastgesteld en direct in werking trad voor 2018, zit er weinig tijd tussen het opstellen van het PvE 2018 en het PvE 2019. Daarom treft u in onderhavig format geen grote koerswijzigingen aan, maar kleine verschillen. Op basis van de uitkomsten van de VerTeldag (14 mei 2018) en de definitieve vaststelling van uw subsidie over 2017, zal de gemeente met uw instelling nog nader in gesprek gaan over het te behalen resultaat voor 2019, de wijze waarop dit gemeten wordt, en in het verlengde daarvan mogelijk de te verlenen diensten of activiteiten (zie format). Dit gebeurt in de periode 1 september 2018 t/m 1 december 2018. De afspraken die hieruit volgen, worden opgenomen in de voorlopige verlening 2019.

Programma van Eisen, opgesteld door Gemeente Ede en Leger des Heils/ Next Level

1. ALGEMENE GEGEVENS

Naam instelling	Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg, Gelderland
Contactpersoon	Dhr. S. Kruyswijk
Indiener (anders dan contactpersoon)	Els Leeuw-Vermeulen
Adres	Postbus 1198, 7301 BK Apeldoorn
E-mail adres	sebastiaan.kruyswijk@legerdesheils.nl
Telefoonnummer (incl. mobiel nummer)	06 100 55 338
Rechtsvorm instelling	Stichting

2. DOELEN EN UITGANGSPUNTEN VAN HET GEMEENTEBESTUUR

Beoogde maatschappelijke effecten ('outcome') zoals geformuleerd in de Programmabegroting 2018-2021: (Alleen die effecten die van toepassing zijn op de keten van OGGZ/ MO/VZ zijn weergegeven)	Zoveel mogelijk inwoners in Ede hebben regie over hun eigen leven en worden indien nodig op maat ondersteund en begeleid: 1. Meer inwoners doen mee in de samenleving en wonen zo lang mogelijk zelfstandig 2. Zoveel mogelijk passend bij de ondersteuningsbehoefte van inwoners is er professionele ondersteuning op maat in verbinding met informele vormen van ondersteuning. 3. Waar mogelijk verminderen wij de professionele inzet en vervangen we deze door ondersteuning en begeleiding vanuit het eigen sociaal netwerk en/of vanuit informele vormen van ondersteuning, waarbij de kwaliteit gewaarborgd blijft. 4. Meer kwetsbare inwoners blijven zo lang mogelijk zelfstandig wonen, al dan niet met ambulante begeleiding, of stromen duurzaam uit de maatschappelijke opvang of beschermd wonen.
Outcome MO/VZ keten	De hierboven geformuleerde maatschappelijke effecten bevinden zich op het hoogste abstractieniveau voor de lokale samenleving. Ze hebben betrekking op alle burgers. Om resultaat rondom (dreigend) dak- en thuislozen in de Valleiregio in beeld te krijgen, is een verbijzondering gemaakt die specifiek van toepassing is voor de MO/VZ keten: • De leefbaarheid vergroten en de kwetsbaarheid verkleinen van de (potentiele! - ook preventie) doelgroep MO/VZ. • De zelfredzaamheid en de eigen regie versterken van de (potentiele! - ook preventie) doelgroep MO/VZ. • Opvang fungeert als springplank en duurt zo kort als mogelijk, maar zo lang als nodig. Traditionele opvangplekken zijn bedoeld om een crisissituatie te stabiliseren.

Bedoeling MO/VZ-keten	• In de Valleiregio werken we toe naar een inclusieve samenleving Deze outcome is gestoeld op 'de bedoeling' zoals die in 2017 zelf door ketenpartners is geformuleerd, namelijk: <i>Het creëren van randvoorwaarden en voorzien in basisbehoeften zodat de inwoner naar eigen idee oplossingen kan vinden voor zijn eigen problemen, om bij te dragen aan het opheffen van kwetsbaarheid en vergroten van leefbaarheid.</i> De afspraken in dit Programma van Eisen en het Eindresultaat Subsidieafspraken worden door de gemeente en de zorgpartner gebruikt ten dienste van 'de bedoeling' en met het oog op de maatschappelijke effecten. Partijen stellen daarom de bedoeling en de leidende principes (zie werkprocesboek OGGZ 2018) centraal. De gemeente spant zich in om de systeemwereld (afspraken, processen, en dergelijke) zo optimaal mogelijk te laten functioneren als ondersteuning van het werken aan de bedoeling.
Probleem of vraaganalyse/ Ontwikkelingen en Opgaven	Toename economisch daklozen De afgelopen jaren signaleert het Leger des Heils een groei in het aantal economisch daklozen. De voornaamste problematiek van deze doelgroep is gelegen in het ontbreken van huisvesting. Next Level speelt hierop in door woonbegeleiding in te zetten, en de nadruk te leggen op het vinden van huisvesting. Plek in de keten Tot de start van de pilot Next Level begin 2016, kende het aanbod van de MO-keten onvoldoende sluitend aanbod tussen de 24-uurs zorg en zelfstandig wonen met ambulante begeleiding. Daardoor stagneerde niet alleen de doorstroom vanuit het sociaal pension, maar ontvingen sommige cliënten meer zorg dan feitelijk nodig was. Daarnaast bestond in het bestaande aanbod (Sociaal Pension) minder ontwikkelruimte dan voor deze mensen wenselijk was om te kunnen participeren en re-integreren in de samenleving. Voor de doelgroep van onderhavige subsidie is juist het activeren en het in staat stellen om eigen huisvesting te organiseren en te behouden essentieel, in plaats van het compenseren van ontbrekende huisvesting. De doorontwikkeling van de woonvorm Next Level in 2018 is dus onverminderd relevant.
Doelgroep	Inwoners die voldoen aan de beoordelingscriteria voor de maatschappelijke opvang, zoals vastgelegd in het <i>Plan van Aanpak Nieuwe Stationsstraat 28</i>. Deelnemers van Next Level zijn volwassenen die uit een situatie van dakloosheid komen of uitstromen vanuit het sociaal pension. Ze bevinden zich in de opbouwfase waarin ze toe zijn aan een nieuwe stap in hun re-integratie proces. Deze locatie biedt geen opvang aan bewoners met een ernstige verslavingsproblematiek.

3. VRAAG AAN INSTELLING

Op welk tijdvak heeft de activiteit betrekking?	Januari 2019 t/m December 2019
Wat is het meetbare resultaat van de activiteit?	<i>'De bedoeling'</i> van Next Level is om onvrijwillige dakloosheid tegen te gaan en om de deelnemers snel en effectief te begeleiden naar zelfstandigheid en participatie in de samenleving: 'Herstel van het gewone leven'. Next Level draagt bij aan een sluitende keten van preventie, opvang en herstel. Deelnemers ontvangen niet langer dan zorginhoudelijk nodig is 24-uurs zorg, en werken veel meer individueel naar zelfredzaamheid. De volgende meetbare resultaten zullen een indicatie geven in welke mate dit doel gerealiseerd is: <i>1. Doelrealisatie</i> - De mate waarin leefbaarheid is verhoogd, participatie is toegenomen en kwetsbaarheid afgenomen - De mate waarin recidive plaatsvindt <i>2 Reflectie cliënt op de hulp</i> - De mate waarin de cliënt eigen regie heeft over zijn problemen en oplossingen - Nut/effect van de hulp? - Overige opvallende aanvullingen cliënt <i>3 Uitstroom uit de MO/VZ, uitgesplitst naar:</i> - De gemiddelde duur van trajecten - De mate van uitstroom naar: - zelfstandig wonen - beschermd wonen - overige categorieën zoals afgesproken in factsheet
Wanneer hebben we dit bereikt (evt. gefaseerd)	Elk kwartaal geven de factsheets van de GGD een beeld van de vorderingen op de output. De jaarrapportage geeft bovendien inzicht in de meetbare resultaten. Dit beeld zal helpen om de onderstaande formuleringen in de periode september 2018 - december 2018 aan te scherpen en waar nuttig te operationaliseren met streefwaarden of indicatoren. <i>1 Doelrealisatie</i> - Als de deelnemers participeren naar vermogen. - Als de deelnemers een netwerk hebben, contacten hebben hersteld/opgebouwd en zinvolle relaties aangaan. <i>2 Reflectie cliënt op de hulp</i> - Als de deelnemers regie (zeggenschap) hebben over het 'herstel gerichte' proces.

	- Als de deelnemers de begeleiding en opvang van het LdH als helpend ervaren in het oplossen van de problemen en het vergroten van de participatie/zelfredzaamheid. <i>3 Uitstroom uit de MO/VZ</i> - Als de deelnemers zo zelfstandig als mogelijk wonen na uitstroom uit de voorziening.
Wat zijn de concrete activiteiten, diensten en/of trajecten? Inhoudelijke toelichting op het 'hoe' van deze activiteiten / trajecten:	Next Level biedt een tijdelijke en stabiele woonplek (uitstroom 6 maanden tot maximaal 1 jaar), met woonbegeleiding en ambulante begeleiding. Het Leger des Heils zet het volgende traject in ('output') zoals beschreven in het procesboek OGGZ 2018 en het Eindresultaat Subsidieafspraken: • Traject Maatschappelijke opvang individueel (LdH/NL) Elk kwartaal maakt de factsheet van de VGGM, op basis van CVS-data, inzichtelijk wat de output is, hoe de in- door en uitstroom van cliënten eruit ziet, et cetera. Ten behoeve van bovenstaande trajecten zijn 18 MO plaatsen beschikbaar. NB: Ten tijde van opstellen van dit Programma van Eisen wordt nog gekeken naar de mogelijkheden voor zwerfjongeren. Als hierover in relatie tot Next Level nadere afspraken worden gemaakt, dan worden deze opgenomen in de voorlopige verlening 2019. <u>Ambulante begeleiding tijdens het Traject:</u> Next Level is een plek die perspectief biedt, waardoor zorg kan worden afgebouwd. Niet compenseren maar activeren is het devies. De zelfstandigheid van deelnemers wordt door de begeleiding van ambulante werkers bevordert en is gericht op werk, huisvesting en financiën. De ambulante begeleiding is ondersteunend van aard en sterk taakgericht. Deelnemers zijn zelf verantwoordelijk voor hun dagbesteding. Indien er een jobcoach of 50/50 aan gekoppeld is, wordt dit bekostigd buiten deze subsidie; op indicatie 'dagbesteding' van de gemeente Ede. <u>Woonbegeleiding:</u> Bevorderen van de woonvaardigheden van de individuele deelnemer, in relatie tot andere deelnemers en als participant in de buurt. De woonbegeleiding heeft een activerende en zakelijke insteek. Van de deelnemer wordt verwacht dat ze aantonen aan de woonbegeleiding hoeveel uur ze hebben deelgenomen aan activerende activiteiten en dagbesteding. De woonbegeleiding wordt door de deelnemers benoemd als essentieel. Het onvoorwaardelijke contact en de dagelijkse beschikbaarheid van een woonbegeleider (16:00-20:00 uur) wordt zeer gewaardeerd door de deelnemers. <u>Methode HGL</u> We zien in de zorg vaak dat deelnemers onvoldoende worden ondersteund om zelf initiatieven te nemen. Om als aanbieder aan 'herstel van het gewone leven' (HGL) te kunnen werken, is het noodzakelijk dat de hulpverleners zich kritisch afvragen of ze taken en activiteiten (on-)terecht overnemen van de deelnemers, en in plaats daarvan deelnemers aansporen en

	enthousiasmeren om te werken aan hun herstel. Daarnaast werkt HGL vanuit de visie dat deelnemers zelf kunnen aangeven hoe hun herstel eruit ziet, waar ze naar toe willen werken. De begeleider faciliteert, in plaats van stuurt, het proces. Outputdoelstellingen 2019: Verdere uitwerking van het vervolg van de pilot na 1 augustus 2018: dit is ten tijde van het opstellen van dit Programma van Eisen nog onderwerp van gesprek. Uitgangspunt is dat de afspraken over de output gebaseerd zijn op de eerdere jaren van de pilot en geëxtrapoleerd worden naar 18 units. Hierin wordt ook rekening gehouden met de relatie tot zwerfjongeren die nog verder verkend wordt. Nadere afspraken worden opgenomen in de voorlopige verlening 2019.
Hoeveel personen gaan in 2018 daadwerkelijk gebruik maken van het aanbod van deze activiteiten?	Afhankelijk van de vraag naar opvang en de doorstroom uit de opvang, zullen naar verwachting 18 - 26 mensen gebruik gaan maken van Next Level.
Op welke wijze worden de resultaten van de activiteiten gemeten?	1. Doelrealisatie - De mate waarin leefbaarheid is verhoogd, participatie is toegenomen en kwetsbaarheid afgenomen Wat meten? → De ontwikkeling inzichtelijk maken die de cliënten doormaken op de verschillende ZRM domeinen Welke bron? → Zorgaanbieder voert (volgens afspraken werkprocesboek) benodigde gegevens in CVS. Wie analyseert en rapporteert? → VGGM analyseert gegevens, zoekt waar nodig duiding bij Veldtafel/ partners, trekt conclusies, rapporteert in factsheet. Inhoudelijke aanzet: Alle ZRM domeinen worden op cliënt niveau vergeleken n.a.v. 2 meetmomenten (bij aanvang traject en de laatste meting). N.a.v. uitkomsten analyse, deelt VGGM interessante uitkomsten in rapportages. (Bijvoorbeeld: Opvallend is dat op leefgebied X 80% van de cliënten een stijging laat zien van de score.) Voor de trajecten bij Next Level wordt specifiek gekeken naar het leefgebied 'zingeving'. Welke bron? → Het LdH Gelderland voert gegevens in het eigen administratiesysteem Clever. Wie analyseert, rapporteert? → LdH analyseert gegevens met betrekking tot zingeving en rapporteert in de jaarrapportage. Voor de trajecten bij Next Level kijkt VGGM specifiek naar het leefdomein 'sociaal netwerk'. Welke bron? → De zorgaanbieder voert gegevens in CVS. Wie analyseert, rapporteert? → VGGM analyseert gegevens specifiek voor LdH, trekt conclusies, rapporteert in factsheet. - De mate waarin recidive plaatsvindt Wat meten? → Inzichtelijk maken in welke mate recidive/ terugval plaatsvindt van opvangtrajecten. Welke bron? → Zorgaanbieder voert gegevens in CVS.

	Wie analyseert en rapporteert? VGGM analyseert gegevens, zoekt waar nodig duiding bij Veldtafel/ partners, trekt conclusies, rapporteert in factsheet. Welke bron? → Jaarlijks uitstroomonderzoek, onder andere gericht op recidive Wie meet? → Zorgaanbieder Wie analyseert, rapporteert? → Zorgaanbieder rapporteert relevante uitkomsten van het uitstroomonderzoek in het verantwoordingsverslag. <i>2 Reflectie cliënt op de hulp</i> - De mate waarin de cliënt eigen regie heeft over zijn problemen en oplossingen - Nut/effect van de hulp? Hoe meten? Bron? → Op basis van de ZRM (beginmeting, eindmeting). De scores van de ZRM gebruiken als conclusie betreffende zelfregie en nut/effect van de hulp (en dit aan de hand van een evaluatieformulier en/of onderstaand genoemd deelnemers-ervaringsonderzoek bespreken met cliënt). Wie meet? → Zorgaanbieder meet en registreert in CVS. Wie analyseert, rapporteert? → In de loop van 2018 maakt zorgaanbieder afspraken met VGGM over de toegankelijkheid van deze gegevens, zodat zorgaanbieder gegevens kan analyseren en duiden. - Overige opvallende aanvullingen cliënt Wat meten? → De cliënttevredenheid over de begeleiding, opvang en dagbesteding. Welke bron? → Jaarlijks deelnemer-ervaringsonderzoek¹ Wie meet? → Het Ldh, afdeling kwaliteit Wie analyseert, rapporteert? → Het LdH, verwerkt uitkomst de jaarlijkse verantwoording naar de Gemeente Ede. Wat Meten? → De mate van eigen regie (zeggenschap) over het traject en herstel Hoe meten? → Jaarlijks deelnemer-ervaringsonderzoek. 3 vragen over dit onderwerp: 1. Heeft deelnemer voldoende invloed in het opstellen van het plan? 2. Bepaalt deelnemer zelf welke doelen in het plan komen? 3. Helpt het zelf opgestelde plan de deelnemer om de doelen te behalen? Wie analyseert en rapporteert? → Het LdH, verwerkt uitkomsten in de jaarlijkse verantwoording naar de Gemeente Ede. Toelichting deelnemer-ervaringsonderzoek: Sinds 2017 wordt er jaarlijks vanuit het landelijk kantoor van het Leger des Heils in Almere een deelnemers-ervaring onderzoek aangestuurd. Hiermee wordt de cliënttevredenheid over de begeleiding, opvang en dagbesteding gemeten. In samenwerking met een extern bureau (Triqs) is een methodiek ontwikkeld welke aansluit bij het werk van het Leger des Heils.
--	--

¹ Dit is een cliënttevredenheid-onderzoek, dat jaarlijks plaatsvindt.

	Alle deelnemers ontvangen een vragenlijst, die zij op de computer kunnen invullen. Deze vragenlijst kan worden aangevuld met vragen welke specifiek van toepassing zijn voor Next Level. De data worden door Triqs geanalyseerd en teruggekoppeld. Dit jaar is voor het eerste deze methode toegepast op een aantal locaties. Op basis van ervaringen dit jaar zal het onderzoek in 2018 worden aangepast. Next Level zal in 2018 en opvolgende jaren deelnemen in dit onderzoek, waarin de drie vragen met betrekking tot eigen regie zijn opgenomen. <i>3 Uitstroom uit de MO/VZ, uitgesplitst naar:</i> - De gemiddelde duur van trajecten Wie meet? → Zorgaanbieder registreert gegevens in CVS. Wie analyseert en rapporteert? → VGGM analyseert gegevens, zoekt waar nodig duiding bij Veldtafel/ partners, trekt conclusies, rapporteert in factsheet. - De mate van uitstroom naar: - zelfstandig wonen - beschermd wonen - overige categorieën zoals afgesproken in factsheet Wie meet? → Zorgaanbieder registreert gegevens in CVS. Wie analyseert en rapporteert? → VGGM analyseert gegevens, zoekt waar nodig duiding bij Veldtafel/ partners, trekt conclusies, rapporteert in factsheet.
--	--

4. RANDVOORWAARDEN en BIJZONDERHEDEN

Ketensamenwerking.	Next Level werkt intensief samen met ketenpartners. Er is regelmatig overleg over Next Level. Zo wordt tijdens de screening van kandidaten gekeken waar een deelnemer het beste past. Ook wordt er samen met Johanniter gekeken naar de mogelijkheid om, als een cliënt meer in de doelgroep van Johanniter past, die partij de begeleiding uit te laten voeren binnen next level. De meest intensieve samenwerking vindt plaats met het Sociaal Pension (de maatschappelijke opvang) van het Leger des Heils zelf. Next Level heeft contacten met de woningcorporaties over de mogelijkheden van een nieuw pand. Ook de samenwerking met de Gemeente Ede loopt hierin voorspoedig, zij denken mee over de huisvesting van Next Level.
Risico's	- Bewoners betalen zelf huur; risico op achterstallige betalingen.
Afhankelijkheden	Niet-meetbare resultaten. Er zijn externe variabelen van invloed op de voortgang van de beoogde resultaten, die niet of nauwelijks meetbaar zijn. Denk (op cliëntniveau) mogelijkheden op de woningmarkt en veranderingen in het netwerk, of (op ketenniveau) aan personeelwisselingen, ziekte bij ketenpartners, interne koerswijzigingen betrokken partners, politieke dynamiek, etc. In de verantwoordingsrapportage zal de subsidiepartner relevante variabelen/ invloeden toelichten die volgens hen van invloed zouden kunnen zijn geweest op het behaalde resultaat.

5. Definities

De ASV 2017 hanteert de volgende definities met betrekking tot resultaatsturing:

Wij maken [...] een onderscheid tussen 'outcome', 'resultaat', 'output' en 'throughput'. Onder 'outcome' verstaan we het maatschappelijk effect dat we met ons gemeentelijk beleid willen bereiken. De gemeentelijke doelen [...] hebben betrekking op de outcome. Om die outcome te bereiken zetten we meerdere beleidsinstrumenten in, bijvoorbeeld het subsidiëren van activiteiten. Hetgeen een instelling feitelijk doet bij die activiteiten, noemen we 'throughput' (ureninzet, werkwijze). De diensten (en producten) die daarbij geleverd worden betreft de 'output'. [...] Het effect dat die diensten teweeg brengen bij de klanten/cliënten/gebruikers (en indirect ook bij de samenleving) noemen we het 'resultaat'. Al die resultaten bij elkaar zouden moeten leiden tot de gewenste outcome, [...] (ASV 2017:8)

Met andere woorden; het aantoonbare effect van de subsidie wordt dus 'het resultaat' genoemd. Daarom is de formele definitie van het woord 'resultaat' als volgt opgenomen in de ASV 2017 (artikel 1):

De aanwijsbare verandering c.q. de gerealiseerde persoonlijke baat, die één (of meer) activiteit(en) teweeg brengt, dan wel die een maatschappelijke baat oplevert.